

Motion till riksdagen 2025/26:1871

av **Lena Hallengren (S)**

Ideella föreningars oberoende

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna ideella föreningars oberoende och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De många ideella föreningar – idrottsföreningar, fackföreningar, religiösa samfund, studieförbund, scoutföreningar och ungdomsorganisationer – som varje dag arbetar för sina medlemmars bästa är en grundläggande del av det svenska samhället. Föreningslivet är en ovärderlig skola i demokrati och eget men gemensamt ansvarstagande. På samma grund som civilsamhällets olika delar varit bidragande i uppbyggnaden av det moderna svenska samhället bör de ges goda förutsättningar att vara en del i att driva utvecklingen även in i framtiden. Civilsamhällets självständighet, och dess rätt att organisera sig enligt de former som passar bäst, ska värnas.

Mer än tre miljoner svenskar är medlemmar i en idrottsförening. Detta är gynnsamt både för den enskilde och för Sverige som nation – inte minst vad gäller frågan om folkhälsa. Politiska ungdomsförbund, Hyresgästföreningen och bostadsrättsföreningar bidrar till att ge inflytande och demokratiskt lärande och skapar en känsla av tillhörighet. Sammanfattningsvis är föreningslivet grundläggande för att bygga starka samhällen där medborgarna kan delta, påverka och arbeta tillsammans för att främja sina intressen och värderingar. Det främjar också socialt välmående och gemenskap.

Föreningslivet måste stå oberoende av stat och kommun och helst också av starka ekonomiska intressen. Det måste ha möjlighet att finansiera sig självt och att fritt fatta egna beslut. Det är viktiga principer att värna.

Föreningslivets oberoende kan inte bara vara en vacker fras att ta till när man träffar deras företrädare. Det måste också värnas i praktiken. Det innebär att det ekonomiska stödet från samhället i huvudsak ska vara generellt och inte, som så ofta numera, knutet till olika former av projekt med krav på omfattande redovisning som tar såväl tid som resurser. Det innebär också att det stödet inte kan vara föreningarnas enda inkomstkälla.

Det måste finnas möjlighet att finansiera verksamhet genom medlemsavgifter, lotterier och försäljning.

Ett fritt och oberoende föreningsliv är grunden för ett fritt och gott samhälle med starka medborgare. Det måste värnas och föreningarnas oberoende stärkas.

Lena Hallengren (S)